

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๓๓



กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชี

เรียน ผู้สอบบัญชีสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การวางแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒. ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีการจัดทำ การจัดส่งกระดาษทำการ รายงาน
ของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชีและรายงานข้อมูลทางการเงินของ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์
ได้ประกาศและให้ถือปฏิบัติระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ
ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชี
ที่เปลี่ยนแปลงไป นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงขอส่งประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยให้
ผู้สอบบัญชีสหกรณ์เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
พนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๓๔๐๑ - ๓๔๐๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๗๒



ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การวางแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การวางแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกคำสั่ง คำแนะนำ และหนังสือเวียนอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ผู้สอบบัญชีสหกรณ์” หมายถึง ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์

“การวางแผนงานสอบบัญชี” หมายถึง การกำหนดแผนก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี โดยทำความเข้าใจสภาพแวดล้อม มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมภายในของสหกรณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอและสามารถกำหนดวิธีการตรวจสอบได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม

“การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี” หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำความเข้าใจสหกรณ์ สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ และการควบคุมภายในของสหกรณ์ เพื่อระบุปัจจัยเสี่ยงโดยประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องและความเสี่ยงจากการควบคุม เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงที่หลงเหลืออยู่ของสหกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อเงินของสหกรณ์แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

“แผนการสอบบัญชีโดยรวม” หมายถึง กลยุทธ์ในการตรวจสอบบัญชี ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขต ช่วงเวลา และวิธีการตรวจสอบที่ได้มาจากการประเมินความเสี่ยงและสิ่งที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้การรับรองไว้ เพื่อกำหนดรายการบัญชีที่ต้องตรวจสอบและระดับความมีสาระสำคัญในการตรวจสอบ

“แนวการสอบบัญชี” หมายถึง การกำหนดลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่สอดคล้องกับแผนการสอบบัญชีโดยรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสอบบัญชีแต่ละสหกรณ์ และรวบรวมหลักฐานการตรวจสอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งใช้เป็นคำสั่งงานแก่ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี และใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

ข้อ ๕ การวางแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์ ประกอบด้วย

๕.๑ การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

๕.๒ การจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม

๕.๓ การจัดทำแนวการสอบบัญชี

ข้อ ๖ การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์วิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์และประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีและในกรณีสหกรณ์ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มเติม ซึ่งการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ทำความเข้าใจสหกรณ์และสภาพแวดล้อมของสหกรณ์

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ทำความเข้าใจและรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมทางธุรกิจโดยการวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลการทำธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์ (Scan ธุรกรรม) เพื่อพิจารณาความเสี่ยงของสหกรณ์

(๒) ทำความเข้าใจการควบคุมภายในของสหกรณ์

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ทำความเข้าใจการควบคุมภายในของสหกรณ์ รวมถึงการนำระบบการควบคุมภายในไปปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

(๓) ระบุปัจจัยเสี่ยง

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์นำผลการทำความเข้าใจสหกรณ์ สภาพแวดล้อมและการควบคุมภายในของสหกรณ์มาใช้ในการระบุปัจจัยเสี่ยงของสหกรณ์ตามวงจรธุรกิจและรายการในงบการเงิน

(๔) วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงตามที่ได้ระบุในข้อ (๓) โดยคำนึงถึงผลกระทบ (Impact) โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (likelihood) แล้วนำไปประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง (Inherent Risk) และความเสี่ยงจากการควบคุม (Control Risk) เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงที่หลงเหลืออยู่ (Residual Risk) ของสหกรณ์ ดังนี้

(๔.๑) ประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง โดยพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงว่ามีสาระสำคัญต่อการเงินมากหรือน้อยเพียงใดก่อนการคำนึงถึงการควบคุมภายในของสหกรณ์

(๔.๒) ประเมินความเสี่ยงจากการควบคุม โดยพิจารณาถึงการควบคุมภายในของสหกรณ์หลังจากที่ผู้สอบบัญชีได้ประเมินความเสี่ยงสืบเนื่องไว้ว่าสหกรณ์มีการกำหนดกิจกรรมควบคุมและได้ปฏิบัติตามกิจกรรมควบคุมที่กำหนดนั้นอย่างสม่ำเสมอ และให้ประเมินผลกระทบและโอกาสที่อาจเกิดขึ้นว่ามีสาระสำคัญมากหรือน้อยเพียงใด เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงที่ยังหลงเหลืออยู่ของสหกรณ์

(๕) สรุปผลการประเมินความเสี่ยง

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์สรุปผลการประเมินความเสี่ยงและพิจารณาความเสี่ยงที่หลงเหลืออยู่ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวมและแนวการสอบบัญชีของแต่ละสหกรณ์

ข้อ ๗ การจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม

ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์นำสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีไปใช้ในการกำหนดแผนการสอบบัญชีโดยรวมเพื่อกำหนดขอบเขตงานของผู้สอบบัญชี โดยกำหนดรายการบัญชีที่ต้องตรวจสอบจากรายการที่เป็นปัจจัยเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่หลงเหลืออยู่และวิธีการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี พร้อมทั้งกำหนดระดับความมีสาระสำคัญที่มีผลกระทบต่อการแสดงความคิดเห็นต่อการเงิน และระดับความมีสาระสำคัญในการปรับปรุงรายการบัญชี ระยะเวลาตรวจสอบ และผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ ๘ การจัดทำแนวการสอบบัญชี

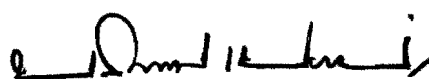
(๑) ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์กำหนดวิธีการตรวจสอบบัญชีทั้งการทดสอบการควบคุม (Test of Control) และการตรวจสอบเนื้อหาสาระ (Substantive test) ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี และวิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแผนการสอบบัญชีโดยรวม

(๒) ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์กำหนดวิธีการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีโดยเน้นการทดสอบการควบคุม (Test of Control) และกำหนดวิธีการตรวจสอบบัญชีประจำปีโดยเน้นการตรวจสอบเนื้อหาสาระ (Substantive test)

(๓) ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์เลือกตัวอย่าง และขนาดตัวอย่างในการสอบบัญชีให้เหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐



(นางบรีสฐิ์ เปรมประพันธ์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์



ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง วิธีการจัดทำ การจัดส่งกระดาษทำการ รายงานของผู้สอบบัญชี
รายงานผลการตรวจสอบบัญชีและรายงานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีการจัดทำ การจัดส่งกระดาษทำการ รายงานของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชีและรายงานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกคำสั่ง คำแนะนำ และหนังสือเวียนอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ผู้สอบบัญชีสหกรณ์” หมายถึง ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ที่นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์

“กระดาษทำการ” หมายถึง เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการปฏิบัติงานทั้งที่จัดทำด้วยมือและที่จัดทำด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามกระบวนการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ทั้งที่เป็นเอกสารที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จัดทำขึ้นเอง หรือเอกสารที่ได้รับมาจากสหกรณ์ ที่ทำการตรวจสอบ หรือเอกสารที่ได้รับจากบุคคลภายนอก

“รายงานของผู้สอบบัญชี” หมายถึง รายงานที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์

“รายงานผลการตรวจสอบบัญชี” หมายถึง รายงานผลการตรวจสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์สรุปข้อสังเกตและความเสี่ยงที่พบจากการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีและการตรวจสอบบัญชีประจำปี

“รายงานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ (Input Form)” หมายถึง รายงานที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต้องจัดทำเกี่ยวกับข้อมูลในงบการเงิน เพื่อใช้ในการประมวลผลทางสถิติทางการเงินและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์สำหรับการพัฒนาระบบสหกรณ์ของประเทศ

ข้อ ๕ กระดาษทำการของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

๕.๑ ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จัดทำกระดาษทำการเพื่อเป็นหลักฐานสนับสนุนการตรวจสอบที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงิน

๕.๒ การจัดทำกระดาษทำการ อย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

- ชื่อสหกรณ์/ชื่อกระดาษทำการ/ปีบัญชี
- บันทึกผลการตรวจสอบ ตามวิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี
- เครื่องหมายการตรวจสอบ
- สรุปผลการตรวจสอบ
- ชื่อผู้จัดทำ/ผู้สอบบัญชี และวันเดือนปีที่ปฏิบัติ

๕.๓ เอกสารที่ใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชี เช่น กระดาษทำการวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนของ สหกรณ์ กระดาษทำการวิเคราะห์ข้อมูลการทำธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์ (Scan ธุรกรรม) กระดาษทำการสรุปผล การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี แผนการสอบบัญชีโดยรวม และแนวการสอบบัญชี เป็นต้น ให้ถือเป็นส่วน หนึ่งของกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

๕.๔ เอกสารจากภายนอกที่ได้รับจากการตรวจสอบบัญชี หรือหลักฐานที่น่าเชื่อถือเพื่อ สนับสนุนการตรวจสอบบัญชี เช่น หนังสือรับรองของสหกรณ์ หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือ ยืนยันยอดจากธนาคาร เป็นต้น ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระดาษทำการของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

ข้อ ๖ รายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๖.๑ เมื่อผู้สอบบัญชีสหกรณ์ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ในการจัดทำ รายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ให้เสนอหัวหน้าสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ หรือหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีภาคเอกชน สอบทานก่อนลงลายมือชื่อในรายงาน

๖.๒ การลงลายมือชื่อในรายงานของผู้สอบบัญชี ต้องไม่ก่อน

(๑) วันที่ที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ และ

(๒) วันที่ที่เสร็จสิ้นการสอบทานงานสอบบัญชี

๖.๓ ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จัดส่งรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชี และ งบการเงินให้สหกรณ์ เพื่อนำเสนอไว้ในรายงานประจำปีของสหกรณ์

๖.๔ ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จัดส่งรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชี แฟ้ม กระดาษทำการต้นฉบับของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ไม่เกิน ๑๐ วันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์แสดงความเห็น ต่องบการเงิน

กรณีผู้สอบบัญชีสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีภาคเอกชนให้ส่งรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานผลการตรวจสอบบัญชี แฟ้มกระดาษทำการต้นฉบับของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ให้หัวหน้าสำนักงานตรวจ บัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ที่สหกรณ์ตั้งอยู่

ข้อ ๗ ให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์รายงานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ (Input form) ผ่านระบบ สารสนเทศของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่แสดงความเห็นต่องบการเงิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์